

PŘÍSPĚVEK UZAVŘEN K 9.11.2011 S ROZPOREM k závěru č. 1

345/13.10.11 Stabilizační půjčka studentům

*Předkládají: Ing. Jana Tepperová, daňová poradkyně, č. osvědčení 3885
Ing. Jiří Nesrovnal, daňový poradce, č. osvědčení 1757*

Cílem tohoto příspěvku je vyjasnění dopadů prominutí stabilizační půjčky poskytnuté studentům.

1. Popis problému

Společnost poskytuje studentovi, který nemá se společností uzavřen pracovněprávní ani jiný vztah, půjčku dle § 657 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, v platném znění, a to postupně v průběhu řádného denního studia na vybrané vysoké škole. Jedná se o tzv. firemní stabilizační půjčku, která je poskytována jako bezúročná. Firemní stabilizační půjčka je poskytována 10x ročně za měsíce školní výuky a výplata půjčky je realizována měsíčně ve dnech stanovených pro výplatu mezd v interním předpisu společnosti.

Dohoda o poskytnutí půjčky je se studentem uzavřena písemně. Výše firemní stabilizační půjčky je stanovena v závislosti na probíhajícím ročníku studia a na prospěchu studenta.

Student je na základě dohody o poskytnutí firemní stabilizační půjčky povinen uzavřít po ukončení studia se společností pracovní smlouvu, pokud jej společnost s nabídkou zaměstnání osloví, a poté se zavazuje po určitou dobu setrvat v pracovním poměru u společnosti.

V případě nedokončení studia nebo nedodržení stanovené doby trvání pracovního poměru je student povinen vrátit společnosti celou či poměrnou část firemní stabilizační půjčky.

Při dodržení stanovené doby trvání pracovního poměru po řádném ukončení studia povinnost vrácení firemní stabilizační půjčky zaniká, a dochází tak k jejímu prominutí.

2. Návrh řešení

V případě splnění podmínek stabilizační půjčky a zániku povinnosti vrácení půjčky vzniká studentovi, který má již se společností uzavřen pracovněprávní vztah, zdanitelný příjem ze závislé činnosti ve výši prominuté částky. S ohledem na současnou existenci pracovněprávního vztahu podléhá tento příjem i odvodům pojistného na sociální zabezpečení a pojistného na veřejné zdravotní pojištění.

Domníváme se, že prominutí půjčky může být ve smyslu § 24 odst. 2 písm. j) bod 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen „ZDP“) považováno za výdaj na sociální podmínky vynaložený na práva zaměstnanců vyplývající ze smluvního ujednání se zaměstnancem, a jako takový je na straně společnosti daňově uznatelný v plné výši. Dále se domníváme, že se nejedná o motivační příspěvek ve smyslu § 24 odst. 2 písm. zu) ZDP, a to i přesto, že je firemní stabilizační půjčka úzce spjata se studiem, a jednorázové prominutí půjčky proto nebude limitováno podle uvedeného ustanovení § 24 odst. 2 písm. zu) ZDP.

Zároveň považujeme za zásadní vyjasnit otázku daně z příjmů fyzických osob po dobu poskytování uvedené půjčky, kdy se domníváme, že studentovi z titulu poskytnutí bezúročné půjčky nevzniká v průběhu jejího poskytování žádný zdanitelný příjem. Důvodem je skutečnost, že obvyklou cenu stanovujeme porovnáním půjčky se skupinou bezúročných půjček. Obvyklá cena je tak stanovena ve výši nula. Takový výklad je dle našeho názoru i v souladu s pokynem D-300.

3. Závěr

Na základě výše uvedeného navrhuje příspěvek uzavřít s následujícími závěry:

- 1) Firemní stabilizační půjčka poskytnutá v souvislosti se studiem potenciálního budoucího zaměstnance není motivačním příspěvkem ve smyslu § 24 odst. 2 písm. zu) ZDP a v případě jejího prominutí se neuplatní limit 2 000 Kč, resp. 5 000 Kč měsíčně stanovený uvedeným ustanovením. V případě splnění podmínek daných v § 24 odst. 2 písm. j) bod 5 ZDP, tj. dodržení pracovního či sociálního charakteru a smluvního ujednání, vzniká společnosti v momentě jejího prominutí daňově uznatelný výdaj v plné výši prominuté půjčky.
- 2) Zaměstnanci po dobu poskytování bezúročné půjčky nevzniká v průběhu jejího poskytování žádný zdanitelný příjem.

Stanovisko Generálního finančního ředitelství :

Uzavřeno s částečným rozporem.

Nesouhlas ze závěrem č.1.

K dané problematice obecně konstatujeme, že jedním z pojmových znaků půjčky ve smyslu ve smyslu § 657 občanského zákoníku je závazek dlužníka dluh vrátit. (viz. NSS 33 Cdo 1517/2008). Pro smlouvu o půjčce je charakteristické, že věřitel přenechává dlužníkovi určité množství věcí druhově určených (zastupitelných) k volnému nakládání, případně ke spotřebování, a dlužník se zavazuje vrátit mu po určité době věci stejného druhu). Pokud je v daném případě společností na základě smlouvy o půjčce poskytnuta bezúročná půjčka studentovi, pak studentovi vzniká závazek finanční prostředky vrátit a společnosti vzniká za studentem (budoucím zaměstnancem) pohledávka ve výši poskytnutých finančních prostředků.

V případě, že dlužníkovi bude splacení půjčky při naplnění sjednaných podmínek prominuto, jedná se ve smyslu § 574 Obč.z. o jednu z forem právního zániku

závazku resp. pohledávky. Věřitel musí tudíž účtovat o odpisu předmětné pohledávky do nákladů.

Vzhledem k tomu, že se jedná o pohledávku z titulu úvěrů a půjček, nelze její odpis uplatnit jako výdaj (náklad) na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Společnosti tak vznikne v souvislosti s prominutím půjčky daňově neuznatelný výdaj podle ustanovení § 25 odst.1 písm. z) ZDP.

K bodu 2:

Souhlas se závěrem č. 2

Souhlasíme se závěrem č. 2, že zaměstnanci po dobu poskytování bezúročné půjčky nevzniká v průběhu jejího poskytování žádný zdanitelný příjem z titulu úroků (viz. NSS 1AFs 106/2004).

V případě prominutí splacení půjčky vzniká u zaměstnance v tomto okamžiku příjem dle § 6 odst. 1 písm. d) ZDP ve výši prominuté částky podléhající jak zdanění daní z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků, tak veřejnoprávnímu pojistnému.